

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

ÜRÜN BELGELENDİRME USUL VE ESASLARI

Yönetim Kurulu Karar No : XIX/50-236

Yönetim Kurulu Karar Tarihi : 29/04/2014

Yürürlük Tarihi : 05/05/2014

<i>Değişiklik İzleme Tablosu</i>			
<i>No</i>	<i>TSE Yönetim Kurulu Karar No</i>	<i>TSE Yönetim Kurulu Karar Tarihi</i>	<i>Uygulama Tarihi</i>
<i>1</i>	<i>XXIII/42-216</i>	<i>04/05/2023</i>	<i>04/05/2023</i>

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Kısaltmalar ve Tarifler

Amaç

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 1- (1) Belgelendirme Yönergesinin 1 inci maddesi hükmüne ek olarak;

(2) Bu Ürün Belgelendirme Usul ve Esasları; TSE'nin TS EN ISO/IEC 17065 standardına uygun olarak Türkiye'de ve uluslararası alanda yapmakta olduğu ürün belgelendirme faaliyetlerinin yürütülmesi, bu faaliyetler kapsamında düzenlenen ve *Belgelendirme Merkezi Başkanlığı Belge ve Marka Listesinde* belirtilen belgeler varsa bunlarla ilişkilendirilmiş markaların kullanılma usul ve esaslarının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 2-(1) Bu Ürün Belgelendirme Usul ve Esasları Türk Standartları Enstitüsü'nün ürün belgelendirme faaliyetlerinin yürütülmesiyle ilgili usul ve esasları kapsar. Bu usul ve esaslar kapsamına giren ürün belgelendirme markaları ve belgeleri *Belgelendirme Merkezi Başkanlığı Belge ve Marka Listesinde* verilmiştir.

Dayanak

MADDE 3-(1) Bu Ürün Belgelendirme Usul ve Esasları, TSE Belgelendirme Yönergesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltmalar ve tarifler

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 4-(1) Belgelendirme Yönergesinin 4 üncü maddesi hükmüne ek olarak;

(2) Bu Ürün Belgelendirme Usul ve Esaslarında geçen;

- a. **Belgelendirme Programı** : Belgelendirme faaliyeti bazında, başvurunun alınmasından belge kararı ve ara kontrol dahil belgelendirme sonrası işlemlere ait uygulamaların tanımlandığı dokümanı,
- b. **Belgelendirme Kriteri**: Belgelendirme amacıyla kullanılacak standartın bulunmadığı konularda, yayınlanıncaya kadar belgelendirmeye esas teşkil etmek üzere, mevcut teknolojik bilgi seviyesi, ürünün özellikleri ve ülkemizin şartları dikkate alınarak TSE tarafından yayınlanmış dokümanı,
- c. **Belgelendirme Föyü**: *İlgili Belgelendirme Programına bağlı olarak* incelemeye temel teşkil etmek üzere belgelendirmeye esas dokümana göre hazırlanan; Kurulardan istenilen Kalite Kontrol, Kalite sistemi, Personel, Laboratuvar, Muayene ve deney cihazları, Üretim yeri şartları, Numune alma şekli vb) şartları tanımlayan ve kuruluştan istenilen ilave şartları içeren doküman
- d. **Ticari Model**: Bir ürünün ticari markasına ilave olarak, ürün tanımını belirleyen ve ticari ürün üzerinde kullanılan alt marka, adlandırma veya kodlamayı,
- e. **Üretici**: Bir ürünü üreten, imal eden, ıslah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi,

üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen Türkiye’de yerleşik yasal temsilci ve/veya ithalatçıyı,

- f. **Gerçek Üretici:** Ürünün tasarımını yapan veya yaptıran veya tasarımı yapılmış bir ürünü kendine ait bir üretim yerinde üreten üreticiyi,
- g. **Fason Üretim Yaptıran Üretici:** Kendi adına tasarımını yaptığı veya yaptırdığı bir ürünü anlaşmalı olduğu bir gerçek üreticinin tesisinde ürettiren üreticiyi,
- h. **Fason Üretim Sözleşmesi:** Başvuru sahibi kuruluş ile üretici kuruluş birbirinden farklı ise aralarında yapılan sözleşmeyi,
- i. **Gözetim İncelemesi:** Bir gözetim periyodu içinde, belgeli ürünün ilgili belgelendirmeye esas dokümanlara ve Belgelendirme föyüne göre, üretim yeri incelemesinin ve/veya ürün uygunluğunun (numune alma) değerlendirilmesi faaliyetleri.
- j. **Gözetim Periyodu:** İlk Belgelendirme (marka müracaatı) incelemesinden sonraki, üretim yeri inceleme ve numune alma sıklığını içeren ve tekrar eden uygunluk değerlendirme faaliyetleri döngüsü

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 5- (1) Belgelendirme Yönergesi’nin 5 inci ve 6 ncı maddelerine ek olarak;

(2) Ürün belgelendirme faaliyetleri, *BM Belge ve Marka Listesinde yer alan belgeler ve bunlarla ilişkilendirilmiş markalar, uygulama dokümanlarını içeren ilgili Belgelendirme Programı dokümanlarına uygun olarak yürütülür.*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Belgelendirme Organları

Karar organı

MADDE 6- (1) Belgelendirme Yönergesi’nin 8 inci maddesine ek olarak;

(2) Belgelendirme Üst Komitesi : Ürün Belgelendirme faaliyetlerinde, tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık ilkesini sağlayabilecek şekilde, TSE bünyesinde, merkezde görev yapmakta olan personelden oluşturulmuş ve TSE Yönetim Kurulu Başkanı tarafından atanan karar organıdır. Belgelendirme Üst Komitesi görev ve yetkileri ilgili görev tanımında belirtilmiştir.

Belgelendirme Üst Komitesi; bu Belgelendirme Usul ve Esasları çerçevesinde uygulamalarda farklılıklar olması halinde yapılacak işlemler ve talep edildiğinde belgelendirmeye yönelik uygulamalar konusundaki hususları belgelendirme birimleri ve/veya Belgelendirme Komitelerinin talebi üzerine değerlendirerek karara bağlayan ve gerektiğinde alınan kararların Belgelendirme Komitelerince de uygulanmasına dair prensip kararları da almaya yetkili olan üst organdır.

(3) Belgelendirme Komitesi: Tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık ilkesini sağlayabilecek şekilde, sektörel ürünler ve belgelendirme faaliyetleri konusunda bilgi ve tecrübe sahibi kişilerden

oluşturulan, Başkan ve Başkan Vekillerinin TSE personeli içinden seçilen ve TSE Yönetim Kurulu Başkanı tarafından atanan karar organıdır. Belgelendirme Komitesi görev ve yetkileri ilgili görev tanımında belirtilmiştir.

Belgelendirme Komitesi, bu Belgelendirme Usul ve Esasları ile Belgelendirme Üst Komitesince belirlenen uygulama esasları çerçevesinde, belgelendirme faaliyetleriyle ilgili olarak, TSE Yönetim Kurulu tarafından yetkilendirildiği konularda değerlendirme yaparak karara bağlayan organdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Belgelendirme İşlemleri**

Başvuru şartları ve kabulü

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 7- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 12 nci maddesine ek olarak;

(2) *Başvuruda istenilen teknik ve idari evrak ve dökümanlar , başvuru formu, başvuru şekil ve şartları ilgili Belgelendirme Programında tanımlanmıştır.*

(3) Başvuru sahibinin belgelendirme sürecinin devam ettiğine dair talep ettiği yazılar, başvurunun idari ve teknik değerlendirilmesi yapılmadan ve başvuru kabul edilmeden verilmez.

(4) Başvuru sahibinin talep etmesi halinde, üretim yeri/prosesin uygunluğunu değerlendirmek amacıyla belgelendirmeye esas teşkil etmeyen *üretim yeri* incelemesi gerçekleştirilebilir. İnceleme sonucunda *üretim yeri* inceleme raporu düzenlenir. Bu rapor sonuçları belgelendirme kararını bağlamaz.

İnceleme

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 8- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 13 üncü ve 14 üncü maddelerine ek olarak; ilgili belgelendirme *programında belirtilen şekilde üretim yeri incelemesi ve ürün uygunluğu incelemesi (muayene ve deneyler) gerçekleştirilir.*

Muayene ve deney

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 9- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 15 inci maddesi hükümlerine ek olarak ilgili belgelendirme *programına* göre yürütülür. Ayrıca aşağıda belirtilen şartlara uyulur.

(2) Ürün belgelendirme hizmetleri kapsamında yapılacak muayene ve deneyler, ilgili belgelendirme *programında ve/veya* belgelendirme föyünde tanımlanır ve sınıflandırılır.

(3) Numuneler üzerinde yapılması gereken muayene ve deneyler, TSE tarafından yeterliliği kabul edilen laboratuvarlarda, TSE tarafından belirlenmiş olan şartlarda yapılır veya yaptırılır.

(4) Başvuru sahibi kuruluşların ibraz edecekleri, nihai ürün ve/veya nihai üründe kullanılan hammadde ve yarı mamuller için TURKAK/ILAC tarafından akredite edilmiş veya TURKAK/ILAC'ın tanımiş olduğu akredite kuruluşlar veya TSE tarafından yeterliliği kabul

edilmiş laboratuvarlar tarafından düzenlenmiş muayene ve deney raporu tarihi üzerinden üç yıldan fazla süre geçmemiş olması durumunda kabul edilebilir. Ancak bu süreyi aşan ve on yılı geçmemiş olan muayene ve deney raporlarının kabulü, ilgili Belgelendirme Föyüne göre yapılır.

(5) TSE'nin, başvuru sahibinin ibraz edeceği muayene ve deney raporlarını tamamını veya bir kısmını kabul etmeme ve/veya muayene ve deneylerin tamamını veya bir kısmını yapma veya yaptırma hakkı saklıdır

BEŞİNCİBÖLÜM

Belgelendirme Sonrası İşlemler

Kapsam değişikliği

MADDE 10– (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 19 uncu maddesi hükümlerine ek olarak;

(2) Üretim yeri değişmemek kaydı ile kapsam değişikliği başvurusu olması halinde, son üretim yeri incelemesi üzerinden bir (1) yıldan fazla süre geçmemiş ise, kuruluştaki üretim yeri incelemesi yapılmayabilir.

Gözetim (ara kontrol)

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 11 – (1) Belgelendirme Yönergesi 21 nci maddesi hükümlerine göre aşağıda belirtilen şartlara ilave olarak ilgili belgelendirme *programına* ve/veya belgelendirme föyüne göre yürütülür.

(2) Belgelendirilmiş ürünlerin, belgelendirme için gerekli şartlara uygunluğunu kontrol etmek için ilgili belgelendirme föyünde belirtilen gözetim planına uygun olarak üretim yeri/ürün incelemesi yapılır.

(3) Gözetim incelemesinde belgelendirilmiş ürünlerden numune alınması durumunda; numune alma işlemi üretim yerinden veya piyasadan veya her ikisinden alınarak gerçekleştirilebilir. Numune üzerinde muayene ve deneyler ilgili belgelendirme föyünde belirtilen gözetim planına göre tamamen veya kısmen yaptırılır.

(4) İlgili belgelendirme biriminin uygun görmesi halinde ara kontrol, gümrüklerden alınan numuneler üzerinde, gerekli görülen muayene ve deneylerin yapılması ve/veya yaptırılması suretiyle de gerçekleştirilebilir.

(5) Üretim yerinde tespit edilen uygunsuzluklara veya belgelendirilmiş ürünlerle ilgili şikâyetlere bağlı olarak, gerekli görüldüğü takdirde üretim yeri inceleme yapılabilir ve üretim yerinden ve/veya piyasadan numune alınabilir.

(6) Gerçekleştirilen gözetimlerle ilgili olarak düzenlenen üretim yeri inceleme raporları ve/veya muayene ve deney raporları Belgelendirme Komitelerine sunulur ve komite kararına göre işlem yapılır.

Belge geçerlilik süreleri

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 12- (1) Belgenin geçerlilik süresi; ilgili karar organı tarafından alınan belgelendirme kararı doğrultusunda kuruluş ile karşılıklı imzalanan sözleşme tarihi itibarıyla başlar, ilgili karar organının belgenin iptali yönünde aldığı karar tarihinde sona erer.

(2) İlgili karar organının belgenin kullanımına ilişkin, belgenin askıya alınması yönünde karar vermesi durumunda; kuruluşun TSE'ye karşı imzalamış olduğu sözleşmede yer alan maddi yükümlülükleri devam eder. Askıya alınan belge; askı süresi içerisinde yürürlükte olmayıp, bu süre zarfında, belge sahibi belge ve/veya marka kullanımına devam edemez.

(3) Belgenin geçerlik süresi, ilgili Belgelendirme Programında belirtilir. Belgenin geçerlilik süresi içerisinde ilgili Belgelendirme Programında tanımlanmış olan periyotlarda yeniden düzenlenmesi gerektiği durumlarda, belge üzerinde yeniden düzenleme tarihi yer alır. Belgelendirme birimleri yeniden düzenleme tarihinde belgeleri yeniden düzenleyerek kuruluşlara iletir.

Belgelendirmeye esas dökümanda meydana gelen değişiklikler

MADDE 13- (1) Belgelendirme Yönergesi 23 üncü maddesi hükmüne ek olarak ;

(2) Bu dokümanlar için yasal bir süre kısıtlaması yoksa, geçiş süresi standart/kriterin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on sekiz (18) aydır. Bu süre ilgili belgelendirme biriminin talebi halinde Belgelendirme Üst Komitesince uzatılabilir veya kısaltılabilir.

(3) İptal edilen standart/kriter konusunda yapılacak belgelendirme başvuruları, Belgelendirme Üst komitesinin aksi yönde bir kararı mevcut değilse iptal edilen standardın/kriterin geçerlilik süresi içerisinde belgelendirme yapılabilir.

(4) Geçiş işlemleri için belirlenen süre içerisinde, işlemlerini tamamlayarak yeni standard/kritere geçiş yapmayan/yapamayan kuruluşların, iptal edilmiş standarda göre düzenlenmiş belgeleri iptal edilir.

Askıya alma

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 14- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 28 ve 35 inci maddelerine ek olarak,

(2) Belgenin askıya alınması Belgelendirme Komitesi kararıyla gerçekleştirilir. Askı şartları ve uygulama esasları Belgelendirme Programında belirtilir.

(3) BM Başkanlığı tarafından Belge ve/veya Marka kullanma hakkı verilen kuruluşların belgeleri, belge sahibinin yazılı talebi ile üretiminin olmaması veya askı talebinde bulunması ve/veya üründe kritik /üretim yerinde büyük uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda Belgelendirme Komitesi kararıyla belirli bir süre için askıya alınabilir. Bu sürenin sonunda askı süresi Belgelendirme Komitesi kararıyla uzatılabilir.

Belgenin İptali ve Sözleşmenin Feshi

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

Madde 15- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 29 ve 36 inci maddelerine ek olarak,

(2) Belgenin iptal edilmesi Belgelendirme Komitesi kararıyla gerçekleştirilir. İptal şartları ve uygulama esasları Belgelendirme Programında belirtilir.

(3) Belge sahibinin talebi ile iptal edilen belge için, belge sahibinin yeniden belge talep etmesi ve Enstitüye karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmiş olması şartıyla yeniden belge düzenlenebilir. Belgelendirmeye esas dokümanda değişiklik olmaması ve kuruluş tarafından kuruluş yapısında belgelendirmeyi etkileyebilecek bir değişiklik olmadığı yazılı olarak beyan edilmesi durumunda, ilgili belgelendirme programında belirtilen süre dikkate alınarak Belgelendirme Komitesi kararı ile belge yeniden düzenlenebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Yürürlük, Belgelendirme Usul ve Esaslarında Değişiklik ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Belgelendirme Usul ve Esasları, 29/04/2014 tarih ve 50-236 sayılı TSE Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilmiş olup, yürürlükte olan Belgelendirme Yönergesi eki olarak 05/05/2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Belgelendirme usul ve esaslarında değişiklik

MADDE 17-(1) Bu Belgelendirme Usul ve Esaslarını değiştirmeye Yönetim Kurulu yetkilidir.

Belgelendirmeye Esas Programların, Prosedürlerin, Talimatların ve Belgelendirme Föylerinin oluşturulması / değişikliklerin onaylanması

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 18-(1) Belgelendirme Programları Merkez Başkanının teklifi, Genel Sekreterin Onayı ile yürürlüğe girer. Belgelendirme programlarında değişiklik de aynı usulle gerçekleştirilir.

(2) Merkez Başkanlığı tarafından yürütülen faaliyetlere ait Prosedür ve Talimatlar Merkez Başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Değişikler de aynı usulle gerçekleştirilir.

(3) Belgelendirme Föyü İlgili Sektör Müdürü onayı ile yürürlüğe girer. Değişikler de aynı usulle gerçekleştirilir.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Belgelendirme Usul ve Esasları hükümlerini TSE Genel Sekreteri yürütür.